

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 2

Četrtek, 1. junij 2017 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtoga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtoga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 4 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 1 7 1 5 6 1 1 2 0 2

Konceptni list

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

5/36

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Baročno kiparstvo**

- 1.1. Oglejte si oltar na sliki 1.1. Napišite, kako strokovno rečemo takim oltarjem, in navedite tri značilnosti takega tipa oltarja.

Tip oltarjev: _____
(1)

Značilnosti: _____

(3)
(4 točke)

- 1.2. Na sliki 1.2 so predstavljeni kipi v ljubljanski stolnici. Napišite, kdo so upodobljeni, in pojasnite namen njihove postavitve na to mesto.

Upodobljeni: _____
Namen postavitve: _____

(2)

Katera organizacija je zaslužna za barokizacijo ljubljanske stolnice in po katerem mestu so se njeni člani zgledovali, ko so snovali ta projekt?

Organizacija: _____
Mesto zgleda: _____
(2)
(4 točke)

- 1.3. Poimenujte avtorja umetniških del na slikah 1.3, 1.4 in 1.4a ter napišite, iz katerega mesta je prišel na Kranjsko.

Avtor: _____
Mesto: _____
(2 točki)

M 1 7 1 5 6 1 1 2 0 7

- 1.4. S pomočjo umetniških del na slikah 1.4, 1.4a in 1.5 naštejte tri oblikovne značilnosti zrelobaročnega kiparstva.

(3 točke)

- 1.5. S pomočjo umetniškega dela na sliki 1.5 napišite priimek najpomembnejšega italijanskega baročnega kiparja in ime svetopisemskega junaka, ki ga delo predstavlja.

Ime kiparja: _____

Ime junaka: _____

(2 točki)

2. naloga: Razvoj arhitekture v 19. stoletju

2.1. Zgradbam na slikah od 2.1 do 2.7 določite ustrezno arhitekturno smer, v kateri so nastale.

Slika 2.1: [Slika 2.1](#) – Slika koja prikazuje rezultat eksperimenta u kojem je demonstrirana mogućnost razlikovanja između dve različite vrste.

Slika 2.2: [Kliknite za detaljnije informacije](#)

Slika 2.3: [Zagovor na vlasništvo](#)

Slika 2.4: [Zagovor na vlasništvo](#)

Slika 2.5: Slika koja prikazuje rezultat eksperimenta u kojem je primenjena metoda srednjih vrijednosti.

Slika 2.6: Slika koja prikazuje rezultat eksperimenta u kojem je primenjena metoda srednjih vrijednosti.

Slika 2.7: [Klikni za detaljnije informacije](#)

(3 točke)

2.2. Katera stavba je navdihnila arhitekturo na sliki 2.1?

(1 točka)

2.3 Poimenjite arhitekturi na slikah 2.3 in 2.4

Slika 2.3: [Zagovor na vlasništvo](#)

Slika 2.4: [Zagovor na vlasništvo](#)

(2)

Primeriaite ju in zapišite dve podobnosti ali razlike.

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

(2)
(4 točke)

M 1 7 1 5 6 1 1 2 0 9

2.4. Zapišite, katere arhitekturne naloge opravljajo stavbe na

sliki 2.5: _____

sliki 2.6: _____

sliki 2.7: _____

(3 točke)

2.5. S pomočjo slik 2.2, 2.4 in 2.5 navedite tri nove gradbene materiale v arhitekturi 19. stoletja.

(3 točke)

2.6. Po katerem elementu ste prepoznali arhitekturno smer na sliki 2.6?

(1 točka)

3. naloga: Romantika in realizem na Slovenskem

- 3.1. Oglejte si sliko 3.1 ter z dvema navedbama predstavite upodobljenca.

(2)

Poimenujte neposredno spoznavni motiv na sliki 3.1, ki nastopa poleg portreta.

(1)
(3 točke)

- 3.2. Primerjajte družini na slikah 3.2 in 3.3. Zapišite štiri vsebinske ali oblikovne razlike med slikama.

Poimenujte umetnostno smer slike 3.2.

(1)
(5 točk)

- 3.3. Z imeni in priimki poimenujte tri slovenske realistične slikarje, katerih dela so predstavljena v slikovnem gradivu te naloge. Ob njihovih imenih in priimkih dopišite ustrezno številko slike.

Ime: Slika:

Ime: **slika**

(3 točke)

M 1 7 1 5 6 1 1 2 1 1

3.4. Primerjajte krajino na sliki 3.5 s tisto na sliki 3.6. Zapišite dve razlike med njima.

(2 točki)

3.5. Kaj je plenerizem?

(1 točka)

3.6. Katerega znamenitega Slovenca prikazuje portret na sliki 3.4?

(1 točka)

4. naloga: Motiv junaštva v novoveški umetnosti

4.1. Kakšna junaka predstavljata osebi na slikah 4.1 in 4.2? Zapišite, čemu služita podobi, ki sta nastali kot del propagandne ideologije.

Slika 4.1:

Tip junaka: _____

Namen: _____

(2)

Slika 4.2:

Tip junaka: _____

Namen:

(2)
(4 točke)

4.2. S pomočjo slike 4.1 pojasnite strokovni izraz **apoteoza**.

(1 točka)

4.3. Navedite, po kateri kompozicijski predlogi je nastalo delo na sliki 4.2 ali s katerimi zgodovinskimi dogodki ima motiv podobnosti.

(1 točka)

4.4. Imenujte motiv/likovno snov, predstavljeno na slikah 4.3 in 4.4.

(1)

Kaj je skupno junakom v obeh upodobitvah in s katerimi čustvi lahko povežemo oba motiva?

(1)

Za eno izmed upodobitev na sliki 4.3 ali 4.4 navedite, kaj predstavlja.

(1)
(3 točke)

- 4.5. Na sliki 4.5 je *Umorjeni Marat*, na sliki 4.6 pa *Pogreb anarchista Gallija*. Za vsako upodobitev posebej zapišite, kako sta slikarja likovno poudarila njuno junaštvo in ju poveličala.

Slika 4.5:

(1)

Slika 4.6:

(1)
(2 točki)

- 4.6. Junake poveličujemo s postavljanjem spomenikov, kot je to prikazano na sliki 4.7. Kdo so najpogostejši junaki v zgodovini Slovencev in zakaj?

(2 točki)

- 4.7. K številкам slik zapišite umetnostnozgodovinsko obdobje, ki mu delo pripada.

Slika 4.1:

Slika 4.2:

Slika 4.3:

Slika 4.4:

(2 točki)

5. naloga: Prepoznavanje obdobja

5.1. V prvih desetletjih 20. stoletja se je umetnost zelo spremenila. Nastala je vrsta umetniških gibanj oz. smeri. Kako z eno besedo rečemo tem novim umetniškim smerem?

(1 točka)

5.2. Povežite strokovne izraze iz prvega stolpca z imeni iz drugega stolpca. Na črte pred prvim stolpcem zapišite ustrezne številke.

_____ dadaizem	1 Umberto Boccioni
_____ ekspresionizem	2 Pablo Picasso
_____ kubizem	3 Max Beckmann
_____ konstruktivizem	4 Ernst Kirchner
_____ futurizem	5 Marcel Duchamp
	6 Andy Warhol
	7 Piet Mondrian
	8 Vladimir Tatlin

(5 točk)

5.3. S pomočjo slike 5.1 napišite ime in priimek slovenskega avantgardnega umetnika. Kateri smeri je pripadal umetnik? Navedite vsaj dve značilnosti te smeri.

Ime in priimek: _____ (1)

Smer: _____ (1)

Značilnosti:

(2)
(4 točke)

- 5.4. Avantgardne smeri so nadaljevali umetniki po 2. svetovni vojni. S pomočjo slike 5.2 ugotovite, katera umetniška skupina je avantgardo nadaljevala na Slovenskem.

(1)

Opišite umetniški predmet na sliki in navedite, kaj je bilo v ospredju ob uresničitvi te umetniške zamisli.

(2)
(3 točke)

- 5.5. Gibanje, ki mu je pripadal avtor dela s slike 5.3, je zaznamovalo slovenskega slikarja, ki je avtor dela na sliki 5.4. Imenujte tega slovenskega slikarja in navedite, kateremu gibanju je pripadal.

Ime: _____

Gibanje: _____

(2 točki)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

M 1 7 1 5 6 1 1 2 1 7

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na slikah 7.1 in 7.1a s tistim na sliki 7.2 glede na obliko, vplive na njegov nastanek in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo najmanj eno in največ dve strani (200 do 350 besed).

19/36

Številka izbrane naloge: _____

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 7 1 5 6 1 1 2 2 0

M 1 7 1 5 6 1 1 2 2 1

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 2)

- Slika 1.1: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 1.2: A. Lavrič, Ljubljanska stolnica, Družina, Ljubljana 2007.
- Slika 1.3: M. Kemperl, L. Vidmar, Barok na Slovenskem: sakralni prostori, Cankarjeva založba, Ljubljana 2014.
- Sliki 1.4 in 1.4a: N. Šumi, Po poti baročnih spomenikov Slovenije, Zavod Republike Slovenije za varstvo naravnih in kulturnih dediščin, Ljubljana 1992.
- Slika 1.5: R. Novak, ABC umetnostne zgodovine, delovni zvezek za 1. letnik gimnazij, Rokus, Ljubljana 1999.
- Slika 2.1: <http://faculty.etsu.edu/kortumr/HUMT2320/ageofreason/htmldescriptionpages/13soufflotdesc.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.2: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f0/Crystal_Palace.PNG. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.3: http://www.viennatouristguide.at/Quiz/Bezirke/09%20AKH/09_Akh.htm. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.4: <http://www.photo-libre.fr/monument/55.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.5: <http://bloximages.newyork1.vip.townnews.com/stltoday.com>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.6: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a7/>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.7: http://www.visitljubljana.com/file/139349/emporium_d.wedam.jpg. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.1: <http://www.ng-slo.si/si/imagelib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS0205.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.2: <http://www.ng-slo.si/si/imagelib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS0463.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.3: <http://www.ng-slo.si/si/imagelib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS0305.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.4: <http://www.ng-slo.si/si/imagelib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS0296.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.5: <http://www.ng-slo.si/si/imagelib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS1779.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.6: Slovenski impresionisti in njihov čas 1890–1920 (več avtorjev), Narodna galerija, Ljubljana 2008.
- Slika 4.1: B. Jaki, Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana 1998.
- Slika 4.2: R. Cumming, Art, Dorling Kindersley Limited, London 2005.
- Slika 4.3: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 4.4: J. Schultze, Devetnajsto stoletje, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1971.
- Slika 4.5: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.
- Slika 4.6: <http://www.moma.org/collection/>. Pridobljeno: 24. 2. 2015.
- Slika 4.7: Š. Čopič, Javni spomeniki v slovenskem kiparstvu prve polovice 20. stoletja, Moderna galerija, Ljubljana 2000.
- Slika 5.1: S. Bernik idr., Ekspresionizem in nova stvarnost na Slovenskem, Moderna galerija, Ljubljana 1986.
- Slika 5.2: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 5.3: <http://parasitevisions.wordpress.com>. Pridobljeno: 7. 6. 2013.
- Slika 5.4: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 6.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 6.2: Nataša Golob, Umetnostna zgodovina, Ljubljana 2010, str. 173.
- Slika 7.1: http://www.korak.ws/image/medium/19352/_1223902982.jpg. Pridobljeno: 26. 10. 2012.
- Slika 7.2: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 8.1: <http://www.wga.hu/index1.html>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.
- Slika 8.2: N. Lynton, Zgodba moderne umetnosti, Cankarjeva založba, Ljubljana 1994.

Prazna stran

Prazna stran

Prazna stran

M 1 7 1 5 6 1 1 2 2 5

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)

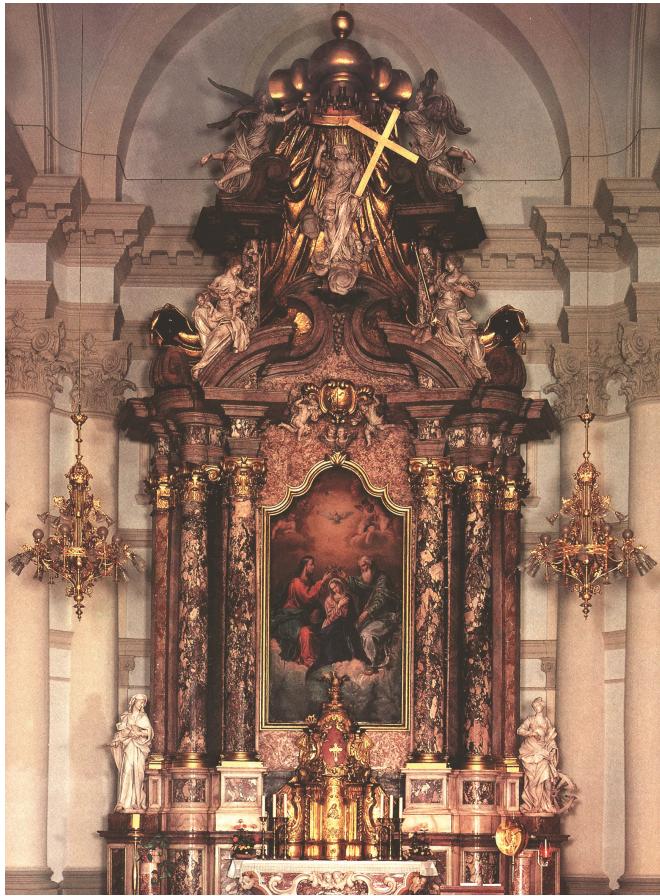
1. naloga: Baročno kiparstvo

Slika 1.1

Slika 1.2

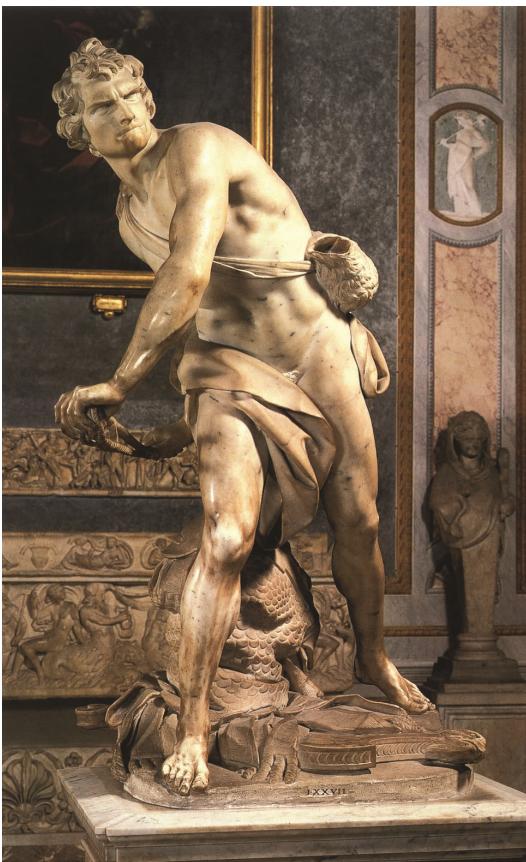
Slika 1.3

Slika 1.4

Slika 1.4a

Slika 1.5

M 1 7 1 5 6 1 1 2 2 7

2. naloga: Razvoj arhitekture v 19. stoletju

Slika 2.1

Slika 2.3

Slika 2.2

Slika 2.4

Slika 2.5

Slika 2.6

Slika 2.7

M 1 7 1 5 6 1 1 2 2 9

29/36

3. naloga: Romantika in realizem na Slovenskem

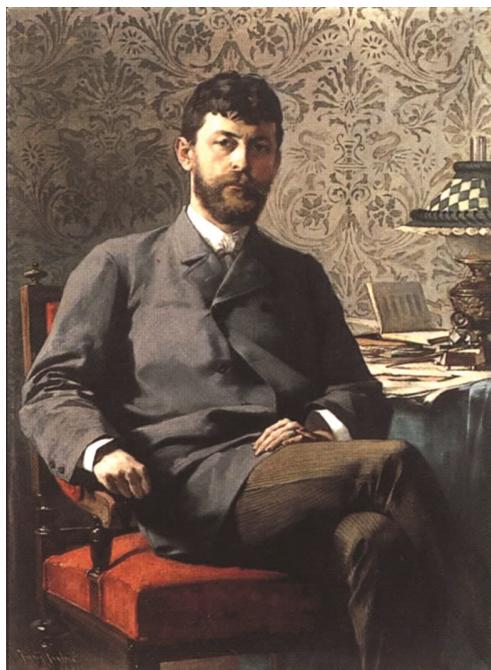
Slika 3.1

Slika 3.2

Slika 3.3

Slika 3.4

Slika 3.5

Slika 3.6

M 1 7 1 5 6 1 1 2 3 1

31/36

4. naloga: Motiv junaštva v novoveški umetnosti

Slika 4.1

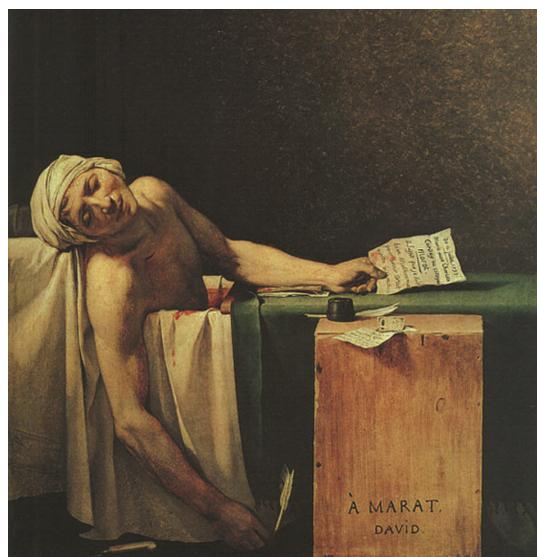
Slika 4.2

Slika 4.3

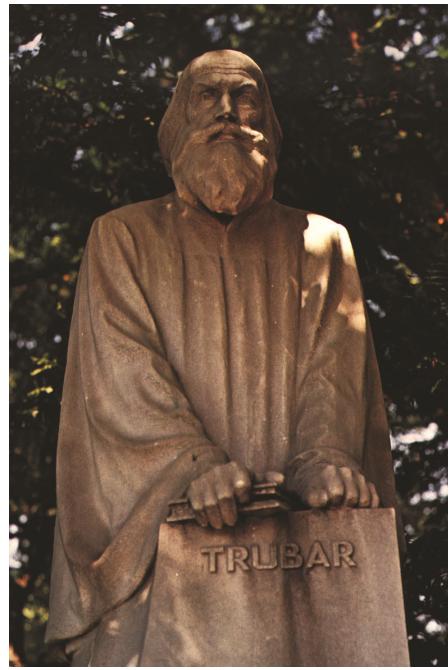
Slika 4.4

Slika 4.5

Slika 4.6

Slika 4.7

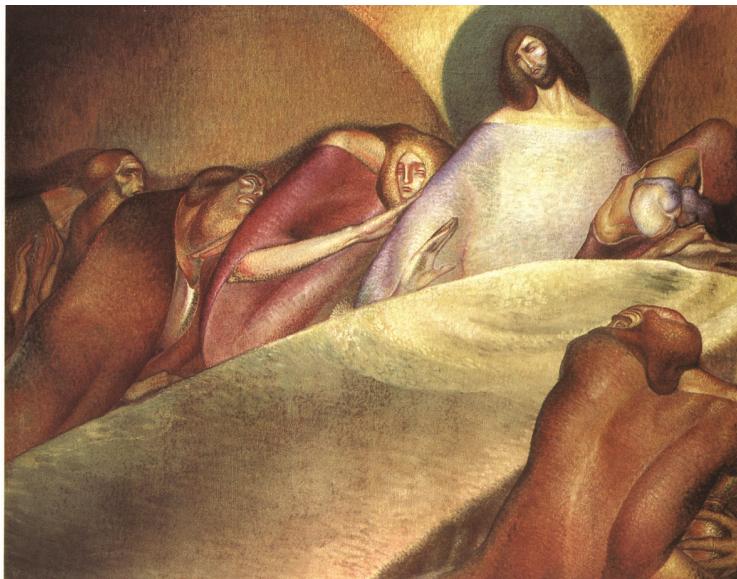
V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

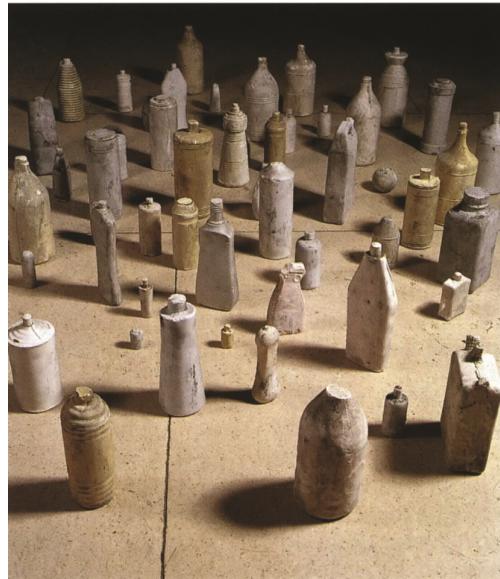
M 1 7 1 5 6 1 1 2 3 3

33/36

5. naloga: Prepoznavanje obdobja

Slika 5.1

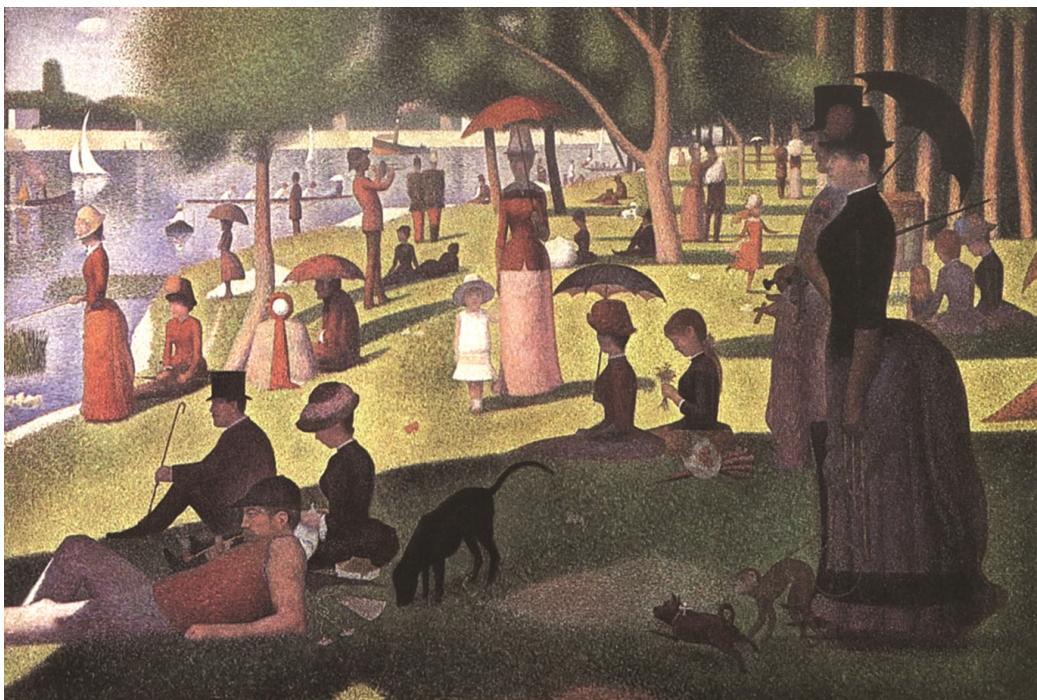
Slika 5.2

Slika 5.3

Slika 5.4

6. naloga*Slika 6.1**Slika 6.2*

7. naloga*Slika 7.1**Slika 7.1a**Slika 7.2*

8. naloga*Slika 8.1**Slika 8.2*